

“Повість минулих літ”

Повість минулих літ —
літописне зведення, складене
в Києві в 11 — на початку 12
століття Нестором та іншими
літописцями. Найдавніший літопис.

Повна назва твору – „Се повісті минулих літ, звідки почалась Руська земля, хто в Києві перший став князювати і звідки Руська земля стала бути”.

Що таке літопис?

Літопис — історико-літературний твір у Русі, пізніше в Україні, Московщині та Білорусі, в якому оповідь велася за роками.

Звідки назва?

Назва походить від слів "въ лѣто« (в літо), якими в 5–17 ст. укладачі Літописів починали опис подій певного року.

Хто автор?

Традиція літописання склалася в Києві приблизно у IX ст., але згодом поширилася практично на всі райони Русі. Літописи писалися в Новгороді, Переяславі, на Волині, у Галичі, у Володимирі на Клязьмі, в інших князівствах, їхніми авторами були ченці, ігумени придворних монастирів, представники князівської адміністрації і навіть князі.

Хто автор?

Одним із останніх авторів був Нестор. Він прийшов до Києво-Печерської лаври у 17 років і назавжди залишився тут, щоб стати не тільки монахом, але й літописцем, який може вважатися і письменником, й істориком.

НЕСТОР ЛІТОПИСЕЦЬ.

Літописець Нестор

Про що йдеться в “Повісті...”?

«Повість врем'яних літ» — перша в Київській Русі пам'ятка, в якій історія держави показана на широкому тлі світових подій.

Висвітлює історію східних слов'ян та князівської влади.

Розповідає про
утвердження християнства на
Русі, містить оповіді про виникнення
слов'янської писемності.

Про заснування Києва

Розповідь про засновників Києва довгий час вважалася вигадкою літописця. Та коли археологи почали робити розкопки в Києві, вони виявили, що в глибоку давнину на трьох сусідніх горах у Києві (а вони називаються Щекавиця, Хоривиця, Старокиївська) справді було 3 поселення, що злилися потім в одне місто.

КИЙ, ЩЕК,
ХОРИВ ТА
СЕСТРА ЇХНЯ
ЛИБІДЬ

Князь Олег

882 рік – захоплення Києва, початок історії Київської Русі. Першим почав згуртування слов'янських племен в нову велику державу – Київську Русь. Успішно відбивав набіги інших племен.

Вершиною його здобутків вважають похід на Константинополь та угоду з Візантією у 911р. Помер 912 році від укусу змії. Прозваний в літописі Віщим, тобто чаклуном, провидцем.

Князь Олег

Князь Ігор

Згідно «Повісті минулих літ» по смерті Віщого Олега в **912** році син Рюрика та Ефанди 34-річний Ігор почав правити Києвом, ставши родоначальником династії київських князів.

В 903 році Ігор одружився з дванадцятилітньою Ольгою і близько **912** (за деякими даними 922) року, по смерті Олега, посів київський престол.

Правління Ігора

Восени 945 року Ігор відправився у свій останній похід. Рушив він проти древлян, які не брали участь у війні з Візантією, й обклав їх непосильною даниною, яку зібрав, чинячи наругу над мирними жителями.

Кінець правління

Як повідомляє «Повість минулих літ», на шляху до Києва Ігор відпустив більшу частину дружини й вирішив повернутись, щоб ще раз зібрати з древлян полюддя (податки). Порозумітись із висланим йому назустріч посольством не вийшло, і під Іскоростенем (нині — Коростень Житомирської області) військо древлянського князя Мала розгромило нечисленний загін Ігора, а його, взятого в полон, рішенням віче було страчено.

Князь Игорь

Княгиня Ольга

Княгиня відомстила за смерть свого чоловіка. Землі древлян Ольга приєднала до своїх київських володінь. Десь у 957 році вона першою з руської знаті хрестилась, проте хрестити Русь через спротив сина-язичника Святослава не змогла. Померла у 969.

Княгиня
Ольга

Зображення хрещення Ольги

Князь Святослав

По смерті княгині Ольги влітку **969 року** її син Святослав став повноправним правителем Русі. Його життя було насичене постійними війнами. У одній із найжорстокіших війн із греками – уклав мир, щоб мати змогу повернутися на Батьківщину та зупинити жорстоке кровопролиття. Але на Русь він так і не повернувся. Навесні 972 року був розгромлений печенігами (ворогами Святослава). З його черепа печенізький хан Куря наказав зробити чашу.

Що таке язичництво?

Релігія східнослов'янських племен
Київської Русі, що існувала до
прийняття християнства.

Найвідомішими язичницькими богами були

Велес (покровитель науки, знань і мудрості; торгівлі, худоби, магії), **Мокоша** (богиня-мати, богиня прядіння); **Дажбог** (бог зимового сонця), **Хорс** (бог сонця), а також **Ярило** (бог літнього сонця, родючості та плодючості); **Сварог** (бог неба і Зодіаку, бог-коваль), бог **Перун** (бог війни, блискавки і грому) та ряд інших богів.

Князь Володимир Великий

Син Святослава Ігоровича. Літопис розповідає про те, що Володимир мріяв про сильну державу із єдиною вірою, яка б об'єднала весь народ. Він придивлявся до всіх послів, розпитував про їхню віру, намагався обрати найкращу, ту, яка б згуртувала, зробила державу та владу сильною.

У 988 році...

Відбулося масове хрещення
мешканців Києва, а згодом й інших
міст держави князем Володимиром І
Святославовичем, у результаті чого
християнство стало провідною
релігією на Русі.

Масове хрещення

Домашнє завдання

Напишіть мінітвір на тему

“Літопис, який мені найбільше сподобався” (5-7 речень).

